

Praktische gids

*Voor Europese berichtgeving op lokaal niveau
in België*

micro-EUROPA
CAMPUS
RADIO
NETWORK
www.micro-europa.eu

Met de steun van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België

Uitgave 2009

Samenvatting

I. Waarom Europese berichtgeving op lokaal niveau?

- I.I. Burgers en Europa: de scheiding
- I.II. Een belangrijke uitdaging
- I.III. Dubbelslag
- I.IV. Nieuwe niche

II. Hoe Europese berichtgeving verzorgen op lokaal niveau?

- II.I. Oplossingen aanreiken voor het tekort aan Europese berichtgeving
- II.II. Vier te onderzoeken parameters
- II.III. Is het de schuld van Brussel?
- II.IV. Drie grote journalistieke uitdagingen
- II.V. Waar te beginnen?
- II.VI. Tien praktische tips

III. Hoe vindt men de juiste Europese informatiebronnen?

- III.I. Praktische problemen en voorstellen voor oplossingen
- III.II. Praktische kanalen

Kortrijk, Mechelen, Brussel: samen voor Europa!

Deze "methodologische gids" - eerste editie 2009 - is een praktische handleiding voor toekomstige journalisten en professionele Belgische journalisten, die de uitdaging aangaan om Europese berichtgeving te verzorgen.

Deze gids wil praktisch zijn. Hij is niet het resultaat van een theoretische studie, maar werd opgebouwd tijdens concrete uitwisselingen tussen drie journalistieke scholen in België. Een Franstalige, het IHECS (Brussel), en twee Nederlandstalige, de Hogeschool West-Vlaanderen, Kortrijk en de Katholieke Hogeschool, Mechelen. Voorts werd hij ook gevoed door de ervaring van de associatieve Waals-Europese webradio: Europeandyou.

Deze drie journalistieke scholen ontmoetten elkaar vanaf oktober 2008 op het jonge Europese netwerk Micro-Europa en werken sindsdien zij aan zij. Micro-Europa verenigt 8 studentenradio's van opleidingen journalistiek in vijf Europese landen: Duitsland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Roemenië en België.

Via Micro-Europa verzorgen de verschillende journalistieke scholen - de studenten met ondersteuning van de docenten - gemeenschappelijke Europese uitzendingen. Elke maand kiezen de scholen een gezamenlijk thema voor een radioreportage van ca 3 minuten. Elke school maakt een reportage in haar eigen taal en levert daarbij ook een script aan in het Engels, zodat andere scholen de reportage kunnen herwerken naar hun eigen taal. Elke maand wordt een Europese uitzending van 30 tot 60 minuten verzorgd en uitgezonden op elke webradio.

Met de producties en de uitzendingen van Micro-Europa willen de opleidingen journalistiek Europese vragen beantwoorden vanuit een concreet jongerenperspectief uit de eigen regio met hun eigen cultuur. Micro-Europa is een soort actie-laboratorium. De journalistieke scholen experimenteren met nieuwe kanalen en vormen voor Europese berichtgeving, die politieke onderwerpen en een gezellige, maatschappelijke aanpak met elkaar verzoenen.

Voorbeelden van gekozen thema's: de plaats van immigranten binnen Europa, de verspilling van voedsel, de kost van universitaire studies, ...

Dankzij Europa doorbraken de drie journalistieke scholen - Franstalige én Nederlandstalige - de taalgrenzen die de gemeenschappen in België van elkaar scheiden. Vandaag versterken ze vanuit dit perspectief hun samenwerking op alle terreinen.

Deze gids – voor Europese berichtgeving op lokaal niveau in België – kwam tot stand dankzij gezamenlijk overleg tussen de drie opleidingen journalistiek. Hij is gebaseerd op de debriefings tussen de scholen over de Europese producties en uitzendingen gerealiseerd onder het wakend oog van Micro-Europa.

Uit de praktijk worden methodologische lessen getrokken. Wegen worden gebaad. Invalshoeken worden blootgelegd. Bronnen worden gepreciseerd. Hierdoor reikt deze gids uiterst nuttige tips aan voor elke journalist die zich wil toeleggen op lokale Europese berichtgeving, die zo nauw mogelijk aansluit bij de verwachtingen van de doelgroep.

Deze gids genoot de financiële steun van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België.

De auteurs willen deze gids op regelmatige basis verrijken en actualiseren.

Veel leesplezier. En veel plezier met de Europese berichtgeving op lokaal niveau!

Jean Lemaître

Directeur van IHECS Internationaal en Voortgezette opleidingen

I. Waarom Europese berichtgeving op lokaal niveau?

I.I. Burgers en Europa: de scheiding

Berichtgeving speelt een fundamentele rol in de Europese constructie: dankzij deze berichtgeving kunnen de burgers de Europese beslissingen begrijpen, de legitimiteit ervan beoordelen, de risico's inschatten en hun stem laten horen. Kortom, actief deelnemen aan het Europese debat en ook een actief Europees burger worden.

Toch kent, toegegeven, de overgrote meerderheid van de burgers de werking van de instellingen niet, net zo min als de implicaties van Europese besluiten op het lokaal beleid. Er bestaan nochtans talloze informatiebronnen, die echter niet altijd toegankelijk zijn of zich lenen voor de behoeftes van een divers lokaal publiek. Uiteindelijk wordt dus slechts een minderheid geïnformeerd over Europa. En de meerderheid van de mensen staat aan de zijlijn.

De facto daalt de participatiegraad bij elke volgende verkiezing van het Europese Parlement. In juni 2009 kelderde die tot een nieuw dieptepunt van gemiddeld 43% (29% van de jongeren) in de Europese Unie. Is dit uitsluitend te wijten aan een gebrek aan Europese berichtgeving? Het blijft een feit dat deze evolutie een groeiende kloof toont tussen de overtuigingen en de Europese instellingen, die worden beschouwd als extern aan de realiteit van de burger.

I.II. Een belangrijke uitdaging

Vanwaar deze uitdaging: Hoe kunnen we de bevolking beter informeren over Europese vraagstukken? Hoe hun interesse wekken? Hoe maken we het begrijpelijk? Hoe maken we het toegankelijk? Hoe bewegen we de burgers deel te nemen aan Europese vraagstukken?

Er is geen toverstokje. Deze uitdaging is dan ook niet eenvoudig. Want we moeten het Europees beleid uitleggen – van nature zeer complex en wat veraf – uitgaande van concrete vragen die burgers zich stellen over waar ze wonen, werken of studeren. We moeten

Europa en het lokale niveau verbinden: dat is de uitdaging van "Europese berichtgeving op lokaal niveau".

I.III. Dubbelslag

Als journalisten erin slagen zich in deze nieuwe niche in te werken, is het voordeel tweevoudig.

Enerzijds worden burgers aangespoord meer aandacht te hebben voor Europese aangelegenheden. Dat is nuttig voor de democratie, want een algemeen beleid (hier, de Europese Unie) wordt niet gebouwd uitsluitend op de mening van experts, "de mensen met de antwoorden", in het centrum van het geheel.

Anderzijds levert investeren in de "Europese berichtgeving op lokaal niveau" een sterk voordeel op voor de journalisten zelf, en vooral voor de jongsten onder hen. In tegenstelling tot wat vaak onterecht wordt beweerd, is Europa helemaal niet saai. Wel integendeel. Als pedagogie, realiteitszin en een kritische geest overgoten worden met een dosis creativiteit, dan blijken Europese vraagstukken iedereen te passioneren.

I.IV. Nieuwe niche

Het lezerspubliek daalt, de winstgevendheid staat onder druk, er zijn financiële problemen: de media, het mag niet verbazen, zijn in crisis. Nieuwe Europese rubrieken lanceren – die politiek met de mensen verbinden – kan de lezers weer aansporen.

De "Europese berichtgeving op lokaal niveau" opent nieuwe perspectieven, voor de media die voor deze niche kiezen, maar ook (en vooral) biedt ze nieuwe professionele mogelijkheden op werk voor de jongste journalisten die slechts een ding willen: werken en hun talenten tonen!

II. Hoe Europese berichtgeving beoefenen op lokaal niveau?

II.I. Oplossingen aanreiken voor het tekort aan Europese berichtgeving? Welke vakken moeten worden ingevuld?

Soms is er een overvloedig aanbod aan Europese berichtgeving. Maar vaak is het aanbod aan de magere kant: berichtgeving over Europese besluiten, informatie om de meningen van het lokale naar het Europese niveau te tillen, informatie over de realiteit in andere regio's en andere landen... hieraan is een groot tekort.

II.II. Vier te onderzoeken parameters

Er zijn vier variabelen ter beschikking om het aanbod Europese berichtgeving te analyseren: de informatiestromen, de tijdelijkheid van de informatie, het onderwerp van de informatie en het doelpubliek van de informatie.

Als we deze vier grote variabelen in een tabel ontrafelen, valt het op dat het aanbod aanzienlijk fluctueert afhankelijk van de verschillende niveaus in de Europese berichtgeving.

➤ De Europese informatiestromen

We kunnen er drie onderscheiden:

- Dalende informatie (top down), van de Europese instellingen en/of nationale instellingen naar de burgers
- Stijgende informatie (bottom up): de mening van de burgers of lokale gebeurtenissen krijgen een plaats in de overkoepelende Europese structuren
- horizontale informatie: men wisselt meningen en feiten uit, tussen Europese regio's

We stellen vast dat hoe meer we in de tabel naar rechts opschuiven, hoe zeldzamer de Europese berichtgeving wordt.

Horizontale Informatie ↓	Horizontale Informatie ↑	Horizontale Informatie ↔
-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

➤ De tijdelijkheid van Europese berichtgeving

Drie niveaus:

- na het nemen van een Europees besluit
- tijdens het nemen van een Europees besluit
- voor het nemen van een Europees besluit

Hier geldt opnieuw dat hoe meer men naar rechts opschuift in de tabel, hoe zeldzamer de Europese berichtgeving wordt.

Berichtgeving na het besluit →	Berichtgeving tijdens het besluit ↔	→ Berichtgeving voor het besluit
--	--	---

➤ De onderwerpen van Europese berichtgeving

Er zijn vier grote onderwerpen of thema's in de Europese berichtgeving:

- besluiten, wetten en beleidsmaatregelen uitleggen
- financiële kansen meedelen
- het Europese debat en burgerschap aanwakken
- beter begrip van de situatie en cultuur in elk Europees land

Hoe lager we zakken in de tabel, hoe zeldzamer de Europese berichtgeving wordt.

Besluiten, wetten en beleidsmaatregelen uitleggen
Financiële kansen meedelen
Het Europese debat en burgerschap aanwakken
Beter begrip van de situatie en cultuur in elk Europees land

➤ Het doelpubliek van de berichtgeving

Geografisch

Het Schumanplein in Brussel is wellicht "verder verwijderd" van de volkswijken van Molenbeek (4km in vogelvlucht) dan van het centrum van Londen of Milaan wat betreft de informatiekkanalen.

Centrale regio's, Hoofdsteden van Lidstaten
Perifere regio's

Hoe lager we zakken in de tabel, hoe zeldzamer de Europese berichtgeving wordt.

Sociaal

Sociaal-economisch begunstigde en hoogopgeleide klassen
Middenklasse, gemiddeld opleidingsniveau
Arme klassen, laagste opleidingsniveau

Hoe lager we zakken in de tabel, hoe zeldzamer de Europese berichtgeving wordt.

Geografisch en economisch kruispunt

	Centrale regio's	Perifere regio's
Begunstigde klassen	Het sterkste aanbod	Intermediaire zone
Middenklassen	Intermediaire zone	Intermediaire zone
Arme klassen	Intermediaire zone	Het zwakste aanbod

Hoe verder de cursor zich naar rechts en naar beneden verplaatst, des te zwakker het aanbod van Europese berichtgeving. Het is dus belangrijk op journalistiek vlak te "investeren" in de vakjes onderaan rechts waar het aanbod het zwakst is.

➤ Samenvatting: stroom, tijdelijkheid, onderwerp

	Dalende stroom/Na	Stijgende stroom/Tijdens	Horizontale stroom/Voor
Wetgeving, beleid, besluiten	Het sterkste aanbod	Sterk aanbod	Intermediaire zone
Financieel	Sterk aanbod	Sterk aanbod	Intermediaire zone
Actief Europees burgerschap	Intermediaire zone	Zwak aanbod	Zwak aanbod
Andere landen beter leren kennen	Zwak aanbod	Zwak aanbod	Het zwakste aanbod aan Europese berichtgeving

Voor een journalist die alles inzet op Europa blijkt de witte vakjes invullen wel bijzonder interessant. Hij levert nuttig werk door het bevorderen van een actief Europees burgerschap (eenvoudig onontbeerlijk in de opbouw van Europa). Hij werkt op zo goed als onontgonnen terrein en opent zo sociale en professionele kansen.

II.III. "Is het de schuld van Brussel"?

De werking van de Europese Unie is ongetwijfeld niet veel ingewikkelder dan het "institutionele Belgische systeem", met zijn gemeenschappen, gewesten, de Federale Staat, de gefedereerde entiteiten, de wetten, decreten, ordonnanties en zijn tien verschillende parlementaire posities.

Toch is het zo dat de Europese Instellingen afhangen van een "apart" mechanisme, moeilijk te vergelijken met een nationale staat. De Europese Unie is een logge, soms ondoorzichtige machine. De nationale regeringen, om het beleefd te zeggen, doen niet altijd wat ze moeten doen om hun burgers in te lichten over de Europese vraagstukken, daar waar het de nationale ministers zelf zijn (binnen de Raad van Ministers in de Europese Unie) die de voornaamste wetgevende macht in handen hebben in de Europese Unie.

Hoe vaak hoort men niet uit de mond van de verantwoordelijken van de nationale politiek de uitdrukking: "Het ligt niet aan ons. Het is de schuld van Brussel!" "Brussel": alsof de Europese hoofdstad een soort buitenaards wezen is waarop wij geen vat hebben! "Brussel": alsof elke Europese instelling, de Commissie (regering van de Europese Unie), de Raad van Ministers (de eerste wetgevende kamer), het Europees Parlement (de tweede wetgevende kamer), elk dezelfde rol spelen, hetzelfde denken!

"Het is de schuld van Brussel!" is een leugen die de burgers tot fouten en gelatenheid voert, tot apathie.

Immers, de Europese Unie is geen buitenaards wezen. Het is een politieke entiteit die steeds meer bevoegdheden krijgt, die zeer direct de burgers beïnvloedt, in alle landen, in de meest concrete en meest dagelijkse aspecten van het leven. Zoekt men dus naar een beter leven – werk, milieu, gezondheid, economie ... – dan moeten we Europa beïnvloeden. En beïnvloeden, dat is zeer zeker mogelijk.

II.IV. Drie grote journalistieke uitdagingen

Is Europese berichtgeving dan zo verschillend van de "gewone journalistiek"? Neen. De vereiste basiskwaliteiten zijn dezelfde: doorzetten, intellectuele eerlijkheid, samenvattingsvermogen, empathie met de mensen.

Europese berichtgeving is eenvoudig "journalistiek in het kwadraat". Er zijn bijkomende moeilijkheden, die bijkomende vaardigheden vereisen. De Europese Unie, dat is: 500 miljoen inwoners, 27 landen, 23 officiële talen en talloze verschillende culturen en tradities. Meer dan voor elke andere discipline, vereist Europese berichtgeving specifieke kennis, het elan om die in grote lijnen te communiceren en de zorg om het technische aan het menselijke te koppelen.

Meer specifiek, om de mensen te bereiken daar waar de vakjes leeg en wit zijn – dus daar waar het aanbod aan Europese informatie zwak is en de vraag groot – staan journalisten voor drie grote uitdagingen:

- PEDAGOGIE. Voorrang geven aan het begrip van het institutionele politieke systeem van de Europese Unie en het Europese beleid.
- CONCREET. De concrete verbanden en implicaties blootleggen die Europese besluiten hebben met het dagelijkse leven ter plaatse (regio's, steden, gebieden).
- DEBAT. De inzet tonen van politieke en wetgevende projecten. De tegenstellingen laten uitkomen, de argumenten "voor" en "tegen". Meningeën weerklank geven.

II.V. Waar te beginnen?

De Europese berichtgeving wil in de eerste plaats een stem geven aan de Europese Unie en het lokale niveau. Vandaar deze uitdaging: vertrekt een journalist vanuit het lokale om over Europa te praten, of brengt hij Europa in verband met het lokale?

Beide stellingen zijn mogelijk, en ze sluiten elkaar niet uit:

- **Vertrekken vanuit een lokaal feit:**
  - Voordelen: de wet van nabijheid, het idee van een Europa dat begint in de gemeenschappen, de regio's. Vermijdt al te frontaal het abstracte Europa te benaderen, wat het publiek soms als ontmoedigend ervaart.
  - Nadelen: beperkte ruimte gereserveerd voor de Europese dimensie. Houdt geen rekening met de Europese agenda.
  - Aanwijzingen: geschikt voor onderwerpen met een link tussen de lokale en Europese agenda's of voor vergelijkende stellingen.

Voorbeeld: boze burgers bezetten het postkantoor van Louvain-la-Neuve dat met sluiting wordt bedreigd. In welke mate houdt deze sluiting verband met de Europese richtlijn voor de privatisering van de postsector? Hoe stemden de Belgische verkozenen in het Europese Parlement wanneer de wet er werd voorgesteld?

- **Vertrekken vanuit een Europese vraag.**
  - Voordelen: Door de Europese agenda aan te houden, bereiken we een sterkere democratische betrokkenheid van Europese burgers door hen vooraf te informeren over de Europese besluiten die worden voorbereid.

- Nadelen: Risico te stoten op een gebrek aan interesse voor een abstract Europa met zijn eigen taaltje. Vereist voornamelijk enige pedagogie.
- Aanwijzingen: Geschikt voor Europese berichtgeving in de brede zin. Het gaat er hier om lokale belangengroepen te scharen achter Europese besluiten.

Voorbeeld: 2010 is het Europees jaar voor de strijd tegen de armoede. Wat zijn de lokale initiatieven in dit kader?

II.VI. 10 praktische tips

1) Gebruikmaken van het conflict: vergelijking en debat

➤ De vergelijkende strategie

"Hoe pakt men dit aan in andere lidstaten van de Europese Unie? Hoe wordt een Europese inzet ervaren in een andere Europese regio?" Deze benadering laat toe de praktische gelijkenissen en/of verschillen te onderlijnen in de verschillende sectoren van het sociale en politieke leven, dat de burgers elke dag beleven. Ze bevordert ook de horizontale interculturele dialoog.

➤ Het debat

Het doel is hier de spelers van verschillende niveaus samen te brengen: Europees commissaris, burger, organisatie van een burgervereniging, politiek verantwoordelijke, ...

2) De menselijke dimensie en de emotie

Hoe "bereiken" we het publiek? Er werden twee pistes voorgesteld:

- Gebruikmaken van het portret: het gezicht van een bekend lokaal of Europees politiek persoon, van een lid van de samenleving, geeft Europa meer persoonlijkheid, blaast haar leven in.
- Ook de bespreking van een situatie of gebeurtenis uit de actualiteit met een sterke emotionele impact kan dienst doen als springplank.

3) De verantwoordelijkheid

Welke instelling, welke groep ligt aan de oorzaak van dit probleem? Wie heeft de oplossing in handen? De keten van verantwoordelijkheid blootleggen die voorafgaat aan een Europees besluit en de lokale impact wekt de interesse van het publiek.

4) De moraal

Of we het nu toegeven of niet, de moraal neemt in zijn diverse dimensies (religieus, burgerlijk, ...) een belangrijke plaats in onze samenleving in.

5) De economie

Wat zijn de economische en sociale gevolgen, op lokaal niveau, van een Europese maatregel? Werkgelegenheid is, volgens onderzoeken van de Eurobarometer, de grootste bezorgdheid van de Europeanen... en van de Belgen.

6) De pedagogie

Het heterogene doelpubliek vereist een belangrijke pedagogische aanpassing. Gebruik maken van infografieken en efficiënte interactieve media kan een belangrijke stap zijn in het verteerbaar maken van zeer complexe gegevens.

Ook spelletjes en wedstrijden kunnen de burgers aansporen, jong en oud, zich te informeren over het Europese "mechanisme".

7) De informatieve inhoud paraferen en structureren

Let er voor op geen overdosis informatie te geven. Te veel informatie verstikt de informatie. Dat geldt ook voor Europa. Europa is belangrijk, zeer belangrijk. Maar er is meer in het leven... Europa verklaren, aansporen tot meer interesse volgt voornamelijk uit kwalitatieve journalistiek. We willen de lezer of luisteraar niet tergen, maar zijn interesse wekken door de link te leggen tussen zijn concrete verwachtingen en de Europese politieke dimensie.

8) De diversificatie van bronnen

De Europese Commissie, al neemt die dan een centrale plaats in het Europese mechanisme in (het is de regering van de Europese Unie, met het monopolie op het Europese wetgevend initiatief), is niet de enige instelling met gewicht in de schaal. Ook andere organisaties, zoals het Europees Parlement, de Raad van Ministers, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's spelen een belangrijke rol om meer licht te werpen op de Europese actualiteit. De Europese samenleving (NGO's, verenigingen, ...) is eveneens een niet te onderschatten speler, die een concrete visie geeft aan de Europese inzet.

9) De creatie van media

Europese berichtgeving wordt al te vaak slachtoffer van het idee dat leeft op de redactie dat Europa geen nieuwswaarde heeft. Maar het Internet vormt een interessante ruimte voor nieuwe media. Blogs, webradio's, webtelevisie, het kan allemaal opgericht worden voor weinig geld. De webradio is uiterst geschikt voor het moderne gebruik van de media. "Podcastables" waarvan de inhoud overal beluisterd kan worden, in tegenstelling tot andere media. De radio heeft een dubbel voordeel: hij is eenvoudiger toegankelijk dan de geschreven pers omdat hij geen ingewikkelde technische middelen vereist. Het is ook goedkoper dan een televisieformule.

10) De organisatie in een netwerk

De structuren voor Europese berichtgeving op lokaal niveau zijn vaak te klein. Het is daarom een voordeel om zich in een netwerk te organiseren. In zo een netwerk wordt informatie sneller uitgewisseld en verspreid en het bevordert de interculturele ontmoeting en kennismaking. Bovendien komt men zo ook makkelijker aan steun en subsidies.

III. Hoe vindt men de juiste Europese informatiebronnen?

I.I. Praktische problemen en voorstellen voor oplossingen

Hoe vindt men de juiste Europese informatiebronnen? Waar vinden we begrijpelijke en voor een journalist bruikbare Europese berichtgeving?

- **Zoeken in eigen taal**

Problemen:

- Het Engels domineert steeds meer alle Europese instellingen en de stad Brussel aan het Schumanplein.
- Het Engels domineert ook de portaalsite europa.eu maar op europa.eu moet alle informatie met een officieel karakter (witboek, groenboek, wetsvoorstellen, ...) beschikbaar zijn in alle 23 Europese talen.

Oplossingen:

- Er is heel wat Europese berichtgeving beschikbaar zeer dichtbij, in de eigen taal.
- Het best is het dichtstbijzijnde Europees Centrum te contacteren.
- Val terug op de volgende bronnen en Europese organisaties:
  - Europese adviseurs in de gemeentes, in de ministeries
  - nationale federaties die deel uitmaken van Europese confederaties
  - leden van het Europese Parlement; leden van het Europese Comité van de regio's, leden van het Europese Economisch en Sociaal Comité

- **Voorbij de administratieve "blabla"**

Problemen:

- De officiële teksten beschikbaar op europa.eu zijn vaak opgesteld in een abstracte, technische en moeilijk te begrijpen stijl.

Oplossingen:

- Om het bereik van een politiek of wetgevend Europees project te begrijpen en de concrete effecten ervan op de verschillende kanten van het dagelijks leven, is het steeds interessant een Europese belangengroep te contacteren (vakbond,

overheid, vereniging). Er zijn zowat 5.000 zulke organisaties in Brussel. Deze organisaties filteren alle wetgevende en politieke projecten. Ze streven naar een vertaling in een concrete taal voor hun leden, en evalueren de impact ervan op hun Europese interessegebied.

- Alleen al voor de verenigingssector zijn er 1.000 organisaties met Europese vertegenwoordiging. Deze organisaties hebben meertalige kantoren. Bovendien doen ze niets liever dan hun projecten bespreken met journalisten. Deze Europese kantoren beschikken ook over kantoren of federaties in de landen. Men kan ook contact opnemen met de verantwoordelijke "Europese vertegenwoordiging" binnen die nationale organisatie. Voordeel: ze spreken uw taal.
- Voor een belangrijk probleem – het identificeren van de juiste organisatie voor uw thema naar keuze – bestaat een eenvoudige oplossing: neem een kijkje op onderstaande links. Een handige lijst met Europese organisaties (er bestaat een openbaar register, met de gegevens van de organisaties, dat kan worden doorzocht op sleutelwoorden via het secretariaat generaal van de Europese Commissie).

- **De valstrikken van propaganda vermijden**

Problemen:

- Via de communicatiekanalen van de Europese instellingen komt heel wat nuttige informatie op ons af, maar die is er vaak op gericht om het standpunt van de journalist te beïnvloeden, om bepaalde risico's te verdoezelen. Stel je nooit tevreden met slechts een mening.

Oplossingen:

- Om deze risico's te belichten, moeten tegenstellingen aangetoond worden, de argumenten "voor" en "tegen" een Europees project. Er zijn twee mogelijke pistes: interview de vereniging op Europees niveau (zie hierboven); maar interview tegelijk de politieke groepen in het Europees Parlement (zij hebben een persverantwoordelijke).

- **Concrete informatie verkrijgen**

Problemen:

- Hier hoeft geen tekening bij, de lezers/luisteraars/kijkers willen iets concreets, iets menselijks. Wanneer het gaat om Europese berichtgeving is het vinden van concrete voorbeelden die een onderwerp illustreren niet eenvoudig.

Oplossingen:

- De technische helpdesks (in de lidstaten) zijn een interface tussen de Europese Commissie die de projecten financiert en de gefinancierde projecten. Om een Europees project dichtbij huis te vinden, kan men zo'n helpdesk raadplegen. Deze projecten verbeteren vaak de "mobiliteit" tussen landen. Met name de mobiliteit van jongeren. Zo eenvoudig is het Europese getuigenissen te vinden, om de hoek.
- De steekproeven naar Europese meningen leveren uitstekend en nuttig materiaal op.
- Europese statistieken zijn online beschikbaar via Eurostat.
- De officiële Europese documenten, online via europa.eu, bevatten vaak in hun inleiding concrete en zeer interessante cijfers.
- Op de portaalsite "Europa" zijn talrijke Europese studies te vinden. Die bevatten vaak interessante cijfers en statistieken vanuit journalistiek standpunt.

- **Meerdere standpunten verkrijgen**

Problemen:

- Het Europese besluitvormingsmechanisme is zeer complex. Voor gewone stervelingen lijkt het soms een duistere zaak. Hoe kan een kat hier haar jongen vinden?

Oplossingen:

- Zonder specialist te worden, dringt een zekere kennis (in het algemeen) van de Europese besluitvorming zich op voor wie Europese berichtgeving op lokaal niveau in de praktijk brengt. Alles bij elkaar is dat niet zo moeilijk. De drie punten

van de institutionele driehoek zijn: De Europese Commissie (de regering van de Unie) die het monopolie heeft over wetgevend initiatief; de Raad van Ministers (samengesteld uit nationale ministers) die de essentiële wetgevende macht heeft; en het Europees Parlement, die in bepaalde bevoegdheden (ook genoemd in "medebesluit") een macht heeft verworven die equivalent is aan die van de Raad van Ministers.

- Bijvoorbeeld, op het gebied van het milieu en voor alles wat betreft de "unieke Europese markt" voor het sociaal beleid, heeft het Europees Parlement medezeggenschap, dus meer dan zomaar een vinger in de pap te brokken. In die gevallen is het echt de moeite waard te polsen naar de mening van het Parlement, van verschillende politieke groepen, want deze leggen al hun gewicht in de schaal bij deze besluiten.
- In elk geval speelt elke instelling zijn eigen rol in het Europese besluitvormingsproces en kan ze van mening verschillen met de andere instellingen.
- Vergeet ook niet de consultatieve rol van twee Europese instellingen: het Comité van Europese regio's en het Economisch en Sociaal Comité van Europa. Deze twee instellingen bestaan uit "adviseurs" aangeduid door de lidstaten van de Europese Unie. Onze aanbeveling: contacteer deze "adviseurs" die het dichtst bij u staan. Op heel wat gebieden zijn ze vaak uitstekende bronnen van informatie.

III.II. Praktische kanalen

- **Algemene basisinformatie**

- Europese Commissie

<http://ec.europa.eu>

INFOGIDS over alle bronnen:

http://europa.eu/geninfo/info/guide/index_en.htm

- Call center Europe Direct

http://ec.europa.eu/europedirect/index_en.htm

Het is gratis en erg handig voor de eerste algemene informatie.

Tel: 00800 67891011

Onthaal in elk van de 23 talen.

- Eurojargon

http://europa.eu/abc/eurojargon/index_nl.htm

De Europese "geheimtaal" ontcijferen.

- De Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in de landen

Hun opdracht is met name het begeleiden en informeren van lokale en regionale journalisten.

→Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België

Archimedesstraat 73

1000 Brussel

Tel: 0032.2.295.38.44

Website: http://ec.europa.eu/belgium/index_nl.htm

- **De gedecentraliseerde centra Europe Direct**

Persoonlijk onthaal. Hun opdracht is onder andere hulp verlenen aan journalisten die over Europa schrijven. Ze geven basisinformatie, zoeken specifieke info op en geven advies over de juiste weg...

http://ec.europa.eu/europedirect/index_en.htm

- **Europese persmededelingen, de Europese persruimte**

De Europese persmededelingen:

<http://europa.eu/rapid/>

De "persruimte" via de welkompagina van Europa:

http://europa.eu/press_room/index_en.htm

- **Langsaan bij de Europese belangengroepen en hun nationale federaties**

De Europese Commissie biedt een "register van belangengroepen" aan. Dit bevat de gegevens van ongeveer 3.000 Europese groeperingen actief in de meest uiteenlopende sectoren.

<https://webgate.ec.europa.eu/transparency/regrin/welcome.do>

- **De beleidsprojecten, de besluitvorming, de stemmingen kennen**

Over het beleid

http://ec.europa.eu/policies/index_en.htm

Voor helderheid in het wetgevend parcours, twee tools:

- EUR-Lex, Europese Commissie:

<http://eur-lex.europa.eu/nl/index.htm>

- IL, Europees Parlement (vollediger):

<http://www.europarl.europa.eu/oeil/index.jsp>

Samenvattingen van communautaire wetgeving ("scadplus"):

http://europa.eu/legislation_summaries/index_nl.htm

- **Cijfers, studies, statistieken ...**

Eurobarometer: De steekproeven van de Europese Unie

http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm

Eurostat: de Europese statistieken

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

- **De Europese parlementen**

Het informatiebureau van het Europese Parlement in België:

<http://www.euoparl.be/view/nl/homepage.html>

De website van het Europese Parlement:

<http://www.euoparl.eu>

E-mailadres van een Europees afgevaardigde:

Voornaam.naam@ec.europa.eu

Lijst van Europese afgevaardigden

<http://www.euoparl.europa.eu/members/public>

Hoe benader ik een Europees afgevaardigde van de Europese Commissie?

Interne gids:

<http://ec.europa.eu/staffdir/index.htm>

Voornaam.naam@ec.europa.eu

Telefoneren:

00 32 2 299 11 11

Interinstitutionele gids

<http://europa.eu/whoiswho>

- **De teksten in overleg**

De standpunten van de Europese burgerverenigingen en de documenten in overleg

➤ YOUR VOICE

http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm

Hier vindt men alle officiële documenten van de Commissie ingediend voor Europees overleg. Ook de commentaren van de verschillende organisaties die hun advies geven, vindt

men hier terug. Zeer nuttig voor een beter begrip van een wetgevend project, de inzet, de positieve en negatieve punten, de concrete implicaties voor de burgers.

Zeer nuttig wanneer men de Europese Unie wil bespreken en OP VOORHAND wil informeren, voor de politieke stellingname, dus informeren om een actief Europees burgerschap te promoten.

➤ Euractiv.Com

<http://www.euractiv.com/>

Euractiv is een Europees communicatieagentschap gespecialiseerd in het leveren van Europese informatie. Gratis toegang. Mogelijkheid elke dag het nieuws heet van de naald per e-mail te ontvangen. Euractiv is erg goed georganiseerd (eenvoudig navigeren), ook thematisch opzoeken is uiterst eenvoudig. Zijn sterk punt: het agentschap geeft uitgebreid de standpunten weer van de Europese belangengroepen.

- **De nationale technische helpdesks**

Neem een kijkje bij de nationale en Europese technische helpdesks. Voor informatie over de nationale technische helpdesks, zie de websites van de algemene directie van de Europese Commissie.

Voorbeelden: jeugdprogramma's, opleiding, burgers voor Europa, cultuur, media, zustersteden, Europese vrijwilligersdienst, ...

Via de site van de AD Opleiding en Cultuur van de Europese Commissie zijn alle adressen van de NHD beschikbaar.

- **Info "door" en "voor" jongeren**

Eurodesk, Europese federatie voor jeugdinformatiecentra

<http://www.eurodesk.org/edesk>

- **Het standpunt verkrijgen van de Europese vakbonden**

Europese confederatie van de vakbonden:

<http://www.etuc.org>

- **Europese informatieberichten gratis online**

Elke maand:

<http://europa.eu/bulletin/en/welcome.htm>

Newsletter Europa, elke 15 dagen, Engels, Frans en Duits.

Press-newsletter@ec.europa.eu: om u gratis in te schrijven

http://europa.eu/newsleter/index_en.htm

- **Café Babel, Euro's van de stad**

Europees netwerk van Jonge Journalisten. Artikels online. Organiseert "cafés voor Europese burgers" en talrijke debatten.

<http://www.cafebabel.com>

<http://www.eurosduvillage.eu>

Waar vindt u deze gids?

Om deze gids te downloaden:

Ga naar de site van Micro-Europa:

www.micro-europa.eu

→ Rubriek Tools/Documenten:

<http://www.micro-europa.eu/page/documents>

Redactie: Stéphane Carrara en Jean Lemaître (IHECS)

Redactiesecretariaat en layout: Esther Durin en Séverine Payet

Dankwoord:

Deze gids werd samengesteld op basis van getuigenissen van spelers en professoren in de wereld van de berichtgeving en de journalistiek in België die zich richten op de Europese berichtgeving op lokaal niveau:

Bruno Duboisdenghien, webradio Europe en u www.europeandyou.eu

Marianne Janssen, docent journalistiek, Katholieke Hogeschool Mechelen (KHM), Mechelen

Michel Vermeersch, docent journalistiek, Hogeschool West-Vlaanderen (Howest), Kortrijk

Deze gids werd gerealiseerd dankzij de steun van de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België:

Archimedesstraat 73

1000 Brussel

Verantwoordelijke uitgever:

Jean Lemaître

IHECS, Stoofstraat 58-60, 1000 Brussel

02 549 55 37

<http://www.ihecs.be>

Editie: 2009